

KÚRIA

Bfv.I.182/2014/5. szám

A Kúria Budapesten, a 2014. év május hó 12. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A garázdaság vétsége miatt indult büntetőügyben a Fővárosi Főügyészség felülvizsgálati indítványát elbírálva a Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság 4.Fk.XXI.137/2012/9. számú ítéletét megváltoztatja,

fiatalkorú terheltet a garázdaság vétsége miatt emelt vád alól felmenti,

az ítéletnek a próbára bocsátást kimondó rendelkezés hatályon kívül helyezésére, a kábítószerrel visszaélés vétségében való bűnösség kimondására és a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezését mellőzi, egyidejűleg a Pesti Központi Kerületi Bíróság 12.Bk.43.373/2010/2. számú ügyét a jelen üggtől elkülöníti.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2011. február 2-án jogerőre emelkedett 12.Bk.43.373/2010/2. számú végzésével fiatalkorú terheltet a 2007. január 30-án elkövetett visszaélés kábítószerrel vétsége [1978. évi IV. törvény 282. § (1) bekezdés, (5) bekezdés a) pont] miatt egy évre próbára bocsátotta, és megállapította, hogy a próbaidő alatt pártfogó felügyelet alatt áll.

A Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság a 2013. április 5-én hozott és jogerőre emelkedett 4.Fk.XXI.137/2012/9. számú ítéletével fiatalkorú terheltet bűnösnek mondta ki garázdaság vétségében [1978. évi IV. törvény 271. § (1) bekezdés], és a Pesti Központi Kerületi Bíróság 12.Bk.43.373/2010/2. számú végzésével alkalmazott próbára bocsátást - egyesítve az előtte folyamatban lévő büntetőügyhöz - hatályon kívül helyezve bűnösnek mondta ki

kábítószerrel visszaélés vétségében is. Ezért a terheltet halmazati büntetésül tizenkét nap - fizikai munkakörben elvégzendő - közérdekű munkára ítélte.

A jogerős ügydöntő határozat ellen a Fővárosi Főügyészség Fk.18655/2013/1-I. számon a Be. 416. § (1) bekezdés a) pontjában írt okból fiatalkorú terhelt javára felülvizsgálati indítványt terjesztett elő.

Ebben kifejtette, hogy miután a Pesti Központi Kerületi Bíróság, mint a fiatalkorúak bírósága kábítószerrel visszaélés vétsége miatt 2011. február 2. napján bocsátotta egy évre próbára a terheltet, és a Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság a terhelt 2007. március 29. napján - a próbára bocsátást megelőzően - tanúsított garázda magatartását 2013. április 5. napján bírálta el, a Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság a büntető anyagi jogi szabály, az 1978. évi IV. törvény 73. § (2) bekezdése szerinti rendelkezés megsértésével állapította meg fiatalkorú a terhelt bűnösségét a kábítószerrel visszaélés vétségében, és szabott ki vele szemben e bűncselekmény miatt büntetést.

Ezért indítványozta, hogy a Kúria változtassa meg a megtámadott határozatot, mellőzze a Pesti Központi Kerületi Bíróság 12.Bk.43373/2010/2. számú végzésével kimondott próbára bocsátást hatályon kívül helyező rendelkezést, fiatalkorú terhelt bűnösségének megállapítását a kábítószerrel visszaélés vétségében, továbbá a halmazati büntetés kiszabására történő utalást; fiatalkorú terheltet a garázdaság vétsége miatt bocsássa próbára annak megállapításával, hogy a próbaidő alatt pártfogó felügyelet alatt áll; a Pesti Központi Kerületi Bíróság 12.Bk.43373/2010. számú ügyét a felülvizsgálattal érintett ügytől különítse el.

A Legfőbb Ügyészség nyilatkozata szerint a felülvizsgálati indítvány okfejtése - tartalma szerint helyesen a Be. 416. §-a (1) bekezdésének b) pontjában írt okból - megalapozott, ugyanakkor a garázdaság vétsége tekintetében a felülvizsgálatnak további, a Be. 416. §-a (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott oka is megvalósult (Fk.Bf.126/2014.).

A Be. 416. § (1) bekezdés a) pontja szerint felülvizsgálatnak van helye, ha a terhelt bűnösségének megállapítására anyagi jogi szabály megsértésével került sor, míg a b) pont szerint felülvizsgálati ok, ha a büntető anyagi jog valamely szabályának megsértésével törvénysértő büntetést szabtak ki.

Az e pontokra alapított felülvizsgálati indítvány - a Legfőbb Ügyészség nyilatkozatában kifejtett módosítással és kiegészítéssel - megalapozott.

A megtámadott ítélet hozatalakor hatályos 1978. évi IV. törvény 73. § (2) bekezdése szerint a próbára bocsátást meg kell szüntetni és büntetést kell kiszabni, ha a próbára bocsátottat a próbaidő előtt elkövetett bűncselekmény miatt a próbaidő alatt elítélik.

A Pesti Központi Kerületi Bíróságnak a fiataalkorú terhelt próbára bocsátásáról rendelkező 12.Bk.43.373/2010/2. számú végzése 2011. február 2. napján emelkedett jogerőre, az egy év tartamú próbaidő 2012. február 1. napján letelt. A fiataalkorú terhelt e próbaidő előtt - 2007. március 29. napján - követte el az újabb büntetőeljárás alapját képező garázdaság vétségét, mely bűncselekmény miatt azonban a bűnösségének megállapítására és a büntetés kiszabására csupán a próbaidő eltelte után, 2013. április 5. napján került sor.

Miután a bíróság fiataalkorú terheltet a próbaidő előtt elkövetett bűncselekményért 2012. február 2. napjáig, azaz a próbaidő elteltéig nem ítélte el, a terhelt kábítószerrel visszaélés vétsége miatti büntethetősége az 1978. évi IV. törvény 73. § (3) bekezdésére figyelemmel a próbaidő elteltével megszűnt.

Így a próbára bocsátást kimondó határozat hatályon kívül helyezésére és a próbára bocsátással érintett kábítószerrel visszaélés vétsége miatt is - halmazati - büntetés kiszabására nem volt törvényes alap.

A Be. 416. §-a (1) bekezdésének b) pontjában írt felülvizsgálati ok azáltal valósult meg, hogy az eljáró bíróság az 1978. évi IV. törvény 73. §-ának (2) bekezdésében írt törvényi feltételek hiányában megszüntette a terhelttel szemben alkalmazott próbára bocsátást, és vele szemben halmazati büntetést szabott ki; így a kiszabott büntetés törvénytértő.

A Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság 4.Fk.XXI.137/2012/9. számú ítéletében megállapított - és a Be. 423. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati eljárásban irányadó - tényállás szerint fiataalkorú terhelt 2007. március 29. napján a ... szám alatti, ... Speciális Általános Iskola udvarán a 15 éves **sértettet** - miután egy korábbi kijelentése miatt felelősségre vonta - egy alkalommal ököllel arcon ütötte iskolatársát. Az ütés következtében a sértett orra vérezni kezdett. Az ítélet szerint a terhelt cselekménye alkalmas volt arra, hogy másokban megbotránkozást, riadalmat keltsen.

Az 1978. évi IV. törvény 271. § (1) bekezdésében meghatározott garázdaság vétségét az követi el, aki olyan kihívóan közösségellenes, erőszakos magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg.

Ahogy arra a Legfőbb Ügyészség is utalt, a garázdaság törvényi tényállásában meghatározott kihívó közösségellenesség a társadalmi együttélési szabályokat tudatosan figyelmen kívül hagyó és ezáltal a köznyugalmat veszélyeztető magatartást jelent, így nem minden erőszakos és másokban megbotránkozás vagy riadalom keltésére alkalmas cselekmény tekinthető egyszersmind kihívóan közösségellenesnek.

A fiatalkorú terhelte magatartása nem érte el a közösségellenességnek azt a kihívó voltát, amely a garázdaság megállapításának törvényi feltétele, azaz a törvényi feltételek részbeni hiánya miatt cselekménye nem tényállásszerű.

Ezért magatartása az 1978. évi IV. törvény 170. §-ának (1) bekezdésében meghatározott könnyű testi sértés vétségének a megállapítására lenne alkalmas, azonban a Budapesti I. és XII. kerületi Ügyészség a könnyű testi sértés vétsége miatt a terhelttel szemben a nyomozást megszüntette.

Következésképpen a fiatalkorú terhelte garázdaság vétségében való bűnösségének megállapítására és emiatt vele szemben büntetés kiszabására a büntető anyagi jog szabályainak a megsértésével került sor, ekként a Be. 416. §-a (1) bekezdésének a) pontjában írt felülvizsgálati ok is megvalósult.

Ezért a Kúria a Be. 424. §-ának (1) bekezdése értelmében tanácsulésen eljárva, a Be. 427. §-a (1) bekezdésének a) és b) pontja alapján a Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság 4.Fk.XXI.137/2012/9. számú ítéletét megváltoztatta; fiatalkorú terhelte a garázdaság vétsége miatt emelt vád alól a Be. 6. §-a (3) bekezdésének a) pontja alapján - bűncselekmény hiányában - felmentette; a Pesti Központi Kerületi Bíróság 12.Bk.43.373/2010/2. számú végzésében kimondott próbára bocsátás hatályon kívül helyezésére, a kábítószerrel visszaélés vétségében való bűnösség kimondására és a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseket mellőzte, egyidejűleg a korábbi próbára bocsátásról határozó ügyet a jelen eljárástól elkülönítette.

Az ítélet elleni fellebbezést a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, a felülvizsgálatot a Be. 416. §-ának (4) bekezdés b) pontja kizárja. A felülvizsgálati indítvány ismételt benyújtásával kapcsolatos tájékoztatás a Be. 418. §-ának (3) bekezdésén alapul azzal, hogy ez esetben a Kúria az indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát is mellőzheti a Be. 421. § (3) bekezdésére figyelemmel.

Budapest, 2014. május 12.

Dr. Mészár Róza s.k. a tanács elnöke, Dr. Vaskuti András s.k. előadó bíró, Dr. Csák Zsolt s.k. bíró

*A kiadmány hitelül:
TóthLné
bíróági tisztviselő*